

OBSAH

PŘEDMLUVA	6
1 NĚKOLIK POZNÁMEK K TERMINOLOGII MÍSTO ÚVODU.....	8
1.1 Předškolní pedagogika jako věda	8
1.2 Předškolní vzdělávání, předškolní výchova, předškolní edukace	10
1.3 Mateřská škola jako instituce „předškolní“ edukace	12
2 PŘEDŠKOLNÍ EDUKACE A DÍTĚ JAKO VÝZVA PRO PEDAGOGICKÝ VÝZKUM	17
2.1 Záměry kapitoly	17
2.2 Předškolní pedagogika jako integrální součást pedagogické vědy	18
2.3 Předškolní pedagogika jako samostatná vědní disciplína	20
2.4 Výzkum preprimární edukace anebo výzkum v předškolní pedagogice	22
2.4.1 Výzkum preprimární edukace	23
2.4.2 Tematické výzvy pro výzkum v předškolní pedagogice	24
2.5 Záměr projektu výzkumu dítěte	26
2.5.1 Představení výzkumného záměru	27
2.6 Teoretický rámec zkoumané problematiky	28
2.6.1 Vygotského kulturně-historická teorie	29
2.6.2 Piagetova teorie kognitivního rozvoje	30
2.6.3 Jerome Bruner a jeho „narrative modes“	30
2.6.4 Fenomenologická východiska	31
2.6.5 Reflexivní výuka	31
2.7 Metodologie výzkumu	33

2.7.1	Metody sběru dat	33
2.7.2	Metody a jejich postavení ve vztahu k cíli	34
2.7.3	Výzkumný soubor.....	35
2.7.4	Předpokládaný přínos	36
2.8	Zamyšlení nad etickými problémy zkoumání dítěte v předškolní edukaci	37
2.8.1	Výzkum dítěte a jeho etické souvislosti.....	38
2.8.2	Etická dilemata v kvalitativní výzkumné činnosti	39
2.8.3	Etika tvorby výzkumného záměru	40
2.8.4	Etika tvorby výzkumných nástrojů.....	41
2.8.5	Etika aplikace výzkumného nástroje. Etika ve vztahu ke zkoumaným osobám.....	42
2.8.6	Etika zpracování výzkumných zjištění.....	43
2.8.7	Etika formulace výzkumných závěrů.....	44
2.8.8	Etická pravidla ochrany účastníků výzkumu	45
2.8.9	Etické postoje výzkumníka zkoumajícího edukační realitu a její subjekty ..	46
2.9	Závěry	47
3	DESET LET VE VÝVOJI ČESKÝCH MATEŘSKÝCH ŠKOL – TRENDY A VÝZVY	49
3.1	Záměry kapitoly.....	49
3.2	Teoretický rámec zkoumané problematiky.....	50
3.2.1	Mateřská škola jako instituce předškolní edukace	50
3.2.2	Vývoj institucionální předškolní edukace za uplynulé dvě desítky let.....	52
3.3	Cíle výzkumného šetření	54
3.4	Metodologický postup	56

3.4.1	Výzkumný soubor.....	56
3.4.2	Předpoklady výzkumu.....	57
3.4.3	Výzkumné metody a postup statistického zpracování získaných dat.....	57
3.5	Analýza výsledků výzkumu	60
3.5.1	Mateřské školy	60
3.5.2	Děti – účastníci předškolní edukace	71
3.5.3	Učitelky mateřských škol	86
3.5.4	Shrnutí analýzy.....	93
3.6	Závěry	94
ZÁVĚR	96
RESUMÉ	98
SUMMARY	99
LITERATURA	101
SEZNAM GRAFŮ A TABULEK	106
REJSTŘÍK	107
O AUTORKÁCH	109